

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.21.427/2018/8.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin előadó bíró

Dr. Zumbók Péter bíró

A felperes:

...

A felperes képviselője:

Dr. Bodnár Klára ügyvéd

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

... Kft. (ügyintéző: ... felszámoló)

A per tárgya:

Vállalkozói díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Tatabányai Törvényszék 2.Gf.40.031/2017/3.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Tatabányai Járásbíróság 10.G.40.016/2016/45.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak felhívásra 1.862.000 (egymillió-nyolcszázhatvankétezer) forint le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A ... Kft. mint fővállalkozó és az alperes mint alvállalkozó között vállalkozási szerződés jött létre a ... szennyvízcsatorna-hálózata fejlesztéséhez kapcsolódóan. A peres felek 2014. augusztus 5. napján kötött (al)vállalkozási szerződése a csatornahálózat építésének részfeladataira vonatkozott.
- [2] A peres felek 25 %-os készütségi fokként, teljesítésigazolási

jegyzőkönyv alapján történő számlázásban állapodtak meg. Végszámla csak a teljes és hibátlan teljesítés esetén kerülhetett kiállításra. Az alperes jogosult volt a részszámlák nettó értékének 10 %-át visszatartani, annak kifizetése felerészben a műszaki átadás lezárultát követően, illetve fennmaradó részében a műszaki átadást követő 36 hónap + 35 nap (garanciális idő) elteltével történhetett meg.

- [3] A szerződésben a munkaterület átadásának időpontját 2014. július 25. napján, a kivitelezés megkezdésének időpontját július 30. napján, a befejezését pedig december 18-án határozták meg.
- [4] A felperes a munkálatokat 2014. augusztus 20-át követően megkezdte.
- [5] A felek 2014. október 1-jén és december 23-án teljesítésigazolási jegyzőkönyvet vettek fel, megállapították 1.573.110 forint és 5.838.335 forint értékű munka elvégzését, azt kölcsönösen nyugtázták, a felperes a számlákat kiállította és alperes több részletben, némi késedelemmel, de maradéktalanul kiegyenlítette.
- [6] Az alperes megrendelője (a kivitelezés fővállalkozója) a felek szerződését érintően az alperessel kötött saját szerződését módosította a határidőben való teljesítés elmaradása miatt, továbbá az elvégzett munkával kapcsolatban hibalistát készített. A peres felek a jelen perben érintett szerződésüket nem tárgyalták újra, azonban a változásról az alperes a felperest értesítette. A felperes a szerződésben szereplő, de utóbb kivett csatornaszakaszokon munkát nem végzett, a szerződési kötelezettségei maradéktalan teljesítése előtt, 2015. május 13-án levonult a munkaterületről.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

- [7] A felperes keresetében vállalkozói díj címén 18.620.290 forint és kamata, valamint perköltség megfizetésére kérte kötelezni az alperest.
- [8] Az alperes a kereset elutasítását kérte. A felperes pernyertessége esetére 5.799.900 forint erejéig beszámítási igénye volt.

Az első- és másodfokú ítélet

- [9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította, és kötelezte őt az alperes javára 758.600 forint perköltség, továbbá az állam javára 1.177.218 forint eljárási illeték megfizetésére. Az ezt meghaladó perköltség vonatkozásában akként rendelkezett, hogy a felek azt maguk viselik. A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte a felperest az alperes javára 379.300 forint összegű másodfokú perköltség és az állam javára 1.489.600 forint feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére.
- [10] A jogerős ítélet értelmében a peres felek között nem vitatottan (al)vállalkozási szerződés jött létre. A felek szerződése az építési napló vezetését a felperes kötelezettségévé tette, aki azonban ennek nem tett eleget, és az alperes által vezetett napló

felperes által állított hibái, hiányosságai sem igazolódtak az eljárás során. A teljesítésigazolások a felperes tevékenysége mértékéhez igazodtak, a számítás rendje a szerződésében rögzítettek szerint történt. A visszatartások és levonások összege a megállapodásban kikötötteknek megfelelt. A felperes számláit az alperes a teljesítési igazolások alapján olyan mértékben kiegyenlítette, ahogyan azt a szerződés a felek elszámolására meghatározta, így az alperes a szerződésből eredő saját kötelezettségeinek eleget tett.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [11] A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben a jogerős ítélet első fokú ítéletre kiterjedő hatályon kívül helyezését, az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására, új határozat hozatalára történő utasítását kérte. Előadta, hogy a jogerős ítélet sérti a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 3. § (2) bekezdését és 177. § (1) bekezdését, továbbá a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 6:244. § (1) bekezdését és 6:245. § (1) bekezdését, mert az általa elvégzett többletmunkát és pótmunkát a bíróság nem vette figyelembe, ezt a szakértői kirendeléssel lehetett volna ténylegesen bizonyítani (Pp. 171. §), de erről nem kapott tájékoztatást [Pp. 3. § (3) bekezdés]. E körben a 1/2009. (VI. 24.) PK véleményre is hivatkozott.
- [12] Kifogásolta, hogy a vállalkozói díjból a szerződés szerinti 10 %-os visszatartás helyett 18.620.290 forintot tartott vissza az alperes, miközben az írásban kötött szerződés a Ptk. 6:6. §-a, szerint csak írásban lett volna módosítható, és az 1997. évi LXXVIII. törvény (Éptv.) 2. § 36. pontja, 39/A. § (6) bekezdése, valamint a 191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szóbeli megállapodás semmis is. A Pp. 221. § (1) bekezdését azért sérti a jogerős ítélet, mert az indoklása nem tartalmazza azt, hogy a vállalkozói szerződés módosítását és megszüntetését miért találta a bíróság bizonyítottnak.
- [13] A felperes felülvizsgálati kérelmében kifogásolta, hogy az alperes magatartása sérti a Ptk. 6:62. § (1) bekezdését, az Éptv. 39/A. § (6) bekezdését és a 191/2009. (IX.15) Kormányrendelet 25. § (7) bekezdését. Sérült a 306/2011. (XII.23.) Korm. rend. 14. § b), c), d) pontja, ezzel ellentétes az ítélet, mert ezen szabályt a bíróság nem vette figyelembe a számlák kiegyenlítése tekintetében.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [14] A Pp. 272. § (2) bekezdése értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, továbbá azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kéri, valamint elő kell adni a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett, hogy a fél a

határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Akár a konkrét jogszabályhely megjelölése, akár a jogszabálysértés szöveges előadása hiányában, a felülvizsgálati kérelem érdemben nem bírálható el [1/2016. (II.15.) PK vélemény 6. pont, BH2015.307., BH2005.290., BH2011.259.].

- [15] A felülvizsgálati eljárás során a jogi képviselet kötelező [Pp. 73/A. § (1) bekezdés a) pont], ezért a jogi képviselő nélkül előterjesztett beadvány hatálytalan [Pp. 73/B. § (1) bekezdés] az a felülvizsgálat során nem vehető figyelembe. A felülvizsgálati eljárásnak csak az lehet a tárgya, ami az első- és másodfokú eljárásnak is tárgya volt (BH1998.288.II., BH2001.222.II.), új hivatkozások tételére, új jogcímű igényérvényesítésre a felülvizsgálati eljárásban nem kerülhet sor (BH1996.372.).
- [16] A Kúria a felülvizsgálati eljárás során a jogerős ítélet jogszabálysértő jellegét tudja vizsgálni, ugyanakkor a felülvizsgálati eljárásnak - erre alapított igényérvényesítés hiányában - nem tárgya az, hogy a felek valamelyike követett el jogszabálysértést, az adott jogviszony keretein belül vagy sem.
- [17] Minderre tekintettel az alperes magatartásának jogszabálysértő jellegére [Ptk. 6:62. § (1) bekezdés, az Éptv. 39/A. § (6) bekezdés és a 191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet 25. § (7) bekezdés megsértésére alapított hivatkozások], a keresettel nem érvényesített igényekre alapított hivatkozásoknak [Ptk. 6:244. § (1) bekezdése és 6:245. § (1) bekezdése, a többletmunka és a pótmunka elszámolása és e körben az 1/2009. (VI. 24.) PK vélemény] és a fél hatálytalan nyilatkozatainak [felperesi ügyvezető által jogi képviselő nélkül előterjesztett felülvizsgálati kérelem], továbbá az adekvát jogszabályi hivatkozással alá nem támasztott, vagy adekvát indokolást nem tartalmazó felülvizsgálati hivatkozásoknak [Pp. 3. § (2) bekezdés, 171. §] az érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor a felülvizsgálati eljárásban.
- [18] Az érdemben vizsgálható felülvizsgálati kérelem nem alapos.
- [19] A Kúria - a Pp. 275. § (2) bekezdése szerint - a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a jogerős ítéletet, és megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.
- [20] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogszabálysértés körében a Pp. 206. § (1) bekezdésére nem hivatkozott, a tényállás megállapítását nem vitatta, ezért a Kúria a felmerült bizonyítékok mérlegelését külön nem vizsgálta. A megállapított tényállás szerint viszont a felperes nem rendelkezett további teljesítési igazolásokkal és saját előadása szerint sem volt több számlája, ami díjigényét megalapozhatta volna. A felperes által kiállított és teljesítési igazolásokkal alátámasztott számlákat pedig az alperes megfizette.
- [21] Miután a felperes az általa állított, ki nem egyenlített vállalkozói díjkövetelés iránt indított pert az alperessel szemben, e kereseti kérelme vonatkozásában a bíróság a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást adott számára, ezért a

tájékoztatási kötelezettség elve nem sérült. A felülvizsgálati hivatkozásokkal szemben a tényállítási kötelezettség – különösen a szerződéses műszaki tartalom előadása – a felperest terhelte. A bíróságnak az adott ügyben nem volt kötelezettsége hivatalból bizonyítást folytatni, és tájékoztatásának sem kellett kiterjednie elő nem adott tényállásra, ahhoz esetlegesen kapcsolódó lehetséges igényekre és ezzel összefüggő szakértői bizonyítás [Pp. 177. § (1) bekezdés] lehetőségére.

- [22] A peres felek egymás közötti jogviszonyára nem a közbeszerzési szabályok [306/2011. (XII.23.) Korm. rend. 14. § b), c), d) pont] irányadók, ugyanis az alperes nem volt ajánlattevő, annak pedig, hogy a megrendelő és a fővállalkozó közötti jogviszonyra a közbeszerzés szabályai az irányadók, a peres felek egymás közötti elszámolási jogvitájára nincs érdemi kihatása. Hangsúlyozni szükséges azt is, hogy nem a teljesítésigazolási szakértői szerv véleménye alapján indult, különös eljárási szabályok szerint zajló eljárás lefolytatására került sor. Készült ugyan ilyen szakvélemény, de nem a jogszabályban előírt határidőn belül történt meg a keresetindítás, így a Pp. különös eljárási szabályai nem voltak irányadók a peres eljárásban.
- [23] Az építési naplóval kapcsolatos felülvizsgálati hivatkozásokkal [191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet 2. § 3.b. pont, 25. § (7) bekezdés] kapcsolatosan a Kúria rámutat arra, hogy a felperes által érvényesített igényre tekintettel nem az alperes esetleges jogszabálysértő magatartását kellett a jogvita eldöntéséhez vizsgálni, így az e körben megjelölt jogszabálysértéseknek a vállalkozói díj megfizetése iránti igény szempontjából relevanciája nincsen. Egyebekben pedig helyesen állapította meg a bíróság, hogy a szerződés alapján a felperesnek volt kötelezettsége az építési napló vezetése, aki e kötelezettségének nem tett eleget. Azt az eljárás során a felperes nem tudta bizonyítani, hogy az alperes által vezetett építési naplóban helytelen adatrögzítés és pontatlanságok történtek, és nem igazolt a felperesi vállalkozói díjigényt megalapozó bejegyzések elmaradása sem.
- [24] Pótmunka és többletmunka címén a felperes igényt nem érvényesített, ezért e körben a szakértő kirendelésének szükségessége [177. § (1) bekezdés] sem merült fel, egyebekben pedig a felperes az elsőfokú eljárásban maga is úgy nyilatkozott, hogy további bizonyítási indítványa nincsen.
- [25] A bíróság ítéletét a Pp. 221. § (1) bekezdésének megfelelően megindokolta, annak a kérdésnek pedig a felperes vállalkozói díjigénye szempontjából relevanciája nem volt, hogy a fővállalkozó és megrendelő közötti szerződés hogyan módosult, ez kihatott-e a peres felek közötti szerződésre, és miután nem vitatottan a felperes a „kivett csatornaszakaszok” vonatkozásában munkát nem végzett, így a vállalkozói díj iránti igénye tekintetében az általa megjelölt jogszabálysértésnek jelentősége nincsen [Ptk. 6:6. §-a, az Éptv. 2. § 36. pontja, 39/A. § (6) bekezdése, és a 191/2009. (IX.15.) Kormányrendelet 3. § (1) bekezdés a) pontja].

[26] A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[27] A felperes a felülvizsgálati eljárásban pervesztes lett, ezért illetékfeljegyzési jogára figyelemmel a Kúria a le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről az 1990. évi XCIII. törvény 74. § (3) bekezdésére tekintettel a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése és 15. § (1) és (3) bekezdése alapján határozott.

[28] A Kúria a jogerős ítélet elleni felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése folytán - kérelemre - tárgyaláson bírálta el.

[29] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2019. május 30.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Zumbók Péter s.k. bíró